

TvMR

Tijdschrift voor Mensenrechten
Driemaandelijks uitgegeven
Verschijnt vier keer per jaar
Aanbevolen citeerwijze: TvMR

Redactie

Hoofdredeacteur: Eva Brems
Eindredacteur: Astrid Thienpont
Redactie: Fiona Ang, Sabine Dawoud, Willem Debeuckelaere, Paul de Hert, Evelien Dekezel, Marie Delplace, Yves Haeck, Alexander Hoefmans, Aagje Leven, Véronique Joosten, Karen Meerschaut, Paul Pataer, Stefan Sottiaux, Maxime Stroobant, Marjan Van de maele, Diederik Vandendriessche, Pieter Vanden Heede, Wouter Vandenhoele, Nathalie Van Leuven, Mieke Verheyde

Vormgeving: Bram Wets

Tijdschrift voor Mensenrechten is een initiatief van de Liga voor Mensenrechten vzw.

Abonnement op TvMR? Bel 09/223.07.38

Redactiesecretariaat

Liga voor Mensenrechten vzw
Gebroeders De Smedtstraat 75, 9000 Gent
tel: 09 223 07 38 – fax: 09 223 08 48
e-mail: info@mensenrechten.be
website: <http://www.mensenrechten.be>

Redactionele samenwerking en disclaimer

Het Tijdschrift voor Mensenrechten is een initiatief van de Liga voor Mensenrechten vzw. De redactie heeft een volstrekt autonoom statuut. Het TvMR strekt tot het aanmoedigen van het onderzoek naar actuele mensenrechtenthema's en het verspreiden van de kennis hierover.

Voor publicatie aangeboden teksten, arresten en vonnissen en te bespreken boeken mogen rechtstreeks naar het redactiesecretariaat worden gestuurd. De redactie behoudt zich alle rechten voor de publicatie van ingezonden artikels, werken, advertenties, ed. te weigeren. Aan de totstandkoming van deze publicatie is de uiterste zorg besteed. Voor informatie die nochtans onvolledig of onjuist is opgenomen, aanvaardt de redactie en de uitgever geen verantwoordelijkheid. Elke auteur is verantwoordelijk voor zijn/haar eigen redactionele bijdragen.

Lidmaatschap Liga voor Mensenrechten en jaarabonnementen

Lid + abonnement op Tijdschrift voor Mensenrechten: 27 €
Lid + abonnement op Fatik, tijdschrift voor Strafrecht en Gevangeniswezen: 35 €
Lid + abonnement op beide tijdschriften: 60 €
Steunend lid + abonnement op beide tijdschriften: 96 €
Lid zonder abonnement: 5 € per jaar

Het is ook mogelijk om, losgekoppeld van het lidmaatschap, een abonnement op de tijdschriften te bekomen.
Meer informatie bij Liga voor Mensenrechten.

De inhoudstafels van de oudere jaargangen zijn consulteerbaar op de website van de Liga voor Mensenrechten - www.mensenrechten.be

© Niets uit deze publicatie mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronische gegevensdragers of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande, uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uit respect voor mens en milieu wordt TvMR gedrukt op kringlooppapier en zonder vluchtige organische stoffen door Druk in de Weer, Gent.

Nederland niet verantwoordelijk voor falen VN-blauwhelmen in Srebrenica

In de zomer van 1995 vond in de VN-enclave Srebrenica Europa's grootste massamoord sinds de Tweede Wereldoorlog plaats. Tussen 7000 en 8000 Bosnische moslims werden gedood door Servische troepen onder bevel van Ratko Mladic (die op dit ogenblik nog gezocht wordt door het Joegoslaviëtribunaal). Dutchbat – bestaande uit 150 Nederlandse VN-blauwhelmen – moest de moslims in Srebrenica beschermen. Maar het mandaat van Dutchbat was niet eenduidig en de middelen veel te beperkt. Toen de massamoord uitbrak, bleef Dutchbat aan de kant staan.

De rechtbank van Den Haag heeft op 10 september 2008 in 2 zaken geoordeeld dat de Nederlandse staat hier niet voor verantwoordelijk gesteld kan worden. Nederland stond immers onder VN-bevel, waardoor enkel de VN verantwoordelijk was. De rechtszaken betroffen het wegsturen van lokale Dutchbat-medewerkers terwijl de massamoord al aan de gang was. Volgens de nabestaanden van de slachtoffers ging Nederland door dit wegsturen in tegen het VN-bevel om vluchtelingen te beschermen. De rechtbank oordeelde echter dat er geen sprake was van een tegenstrijdigheid tussen de bevelen van Nederland en de VN, waardoor het toch de VN was die onverkort verantwoordelijk bleef.

Het is helaas allesbehalve evident om de VN aansprakelijk te stellen voor haar daden. Er is al beroep aangetekend tegen de vonnissen van de rechtbank van Den Haag.

De volledige tekst van de vonnissen is te vinden via www.rechtspraak.nl

Grondwettelijk Hof polijst Vlaamse Wooncode

Op 10 juli 2008 velde het Grondwettelijk Hof het langverwachte arrest over de beroepen tot vernietiging tegen de Vlaamse Wooncode, onder meer ingesteld door de Franse Gemeenschapsregering en de Liga voor Mensenrechten. Het meer dan vijftig bladzijden tellende arrest is om tal van redenen interessant. We onthouden vooral het volgende. (1) De ontbindende voorwaarde die het, in afwijking van het gemeen recht, mogelijk maakte zonder voorafgaand optreden van de rechter de sociale huur te beëindigen, vormt een disproportionele beperking van het grondrecht op huisvesting. (2) De taalbereidheidsvereiste en de verplichting om het inburgeringstraject te volgen zijn niet in strijd met het gelijkheidsbeginsel en het recht op behoorlijke huisvesting, weliswaar onder voorbehoud van evenredig sancties. Het Grondwettelijk Hof houdt in dit verband onder andere rekening met het feit dat de Wooncode geen enkele resultaatsverbintenis bevat, zodat noch de effectieve taalkennis, noch het gebruik van de taal, nadat lessen werden gevolgd, door de verhuurder kunnen worden geëist of gecontroleerd. (3) De taalbereidheidsvereiste geldt niet in de faciliteitengemeenten. (4) De taalbereidheidsvereiste vormt volgens het Hof geen discriminatie op grond van nationaliteit, omdat zowel Belgen als EU-onderdanen aan dezelfde verplichtingen zijn onderworpen.

Navi Pillay nieuwe Hoge Commissaris voor Mensenrechten

Op 1 september jongstleden begon de Zuid-Afrikaanse juriste Navathenem Pillay aan haar vierjarige termijn als Hoge Commissaris voor mensenrechten bij de Verenigde Naties.

Zij volgt Louise Arbour op, die om persoonlijke redenen terugkeert naar Canada en die voorheen bekend stond als hoofdaanklaagster voor het Joegoslavië-Tribunaal. Voor ze door Secretaris-Generaal van de VN Ban Ki-Moon benoemd werd tot vijfde Hoge Commissaris, was Navi Pillay rechter aan het Internationaal Strafhof in Den Haag, aan het Rwanda-tribunaal (waarvan ze ook een tijd de voorzitter was) en aan het Zuid-Afrikaans Hooggerechtshof. Pillay was de eerste vrouw die een advocatenpraktijk opstartte in haar thuisprovincie Natal, en verdedigde gedurende bijna 30 jaar anti-apartheids- en vakbondsactivisten. Ook stichtte ze de NGO "Equality Now", die zich inzet voor vrouwenrechten.

In haar openingstoespraak benadrukte de nieuwe Hoge commissaris het belang van onpartijdigheid, onafhankelijkheid en integriteit. Ze verdedigde daarbij een gelijke toepassing van de mensenrechtenstandaarden vastgelegd in de Universele Verklaring van de Mensenrechten – wars van politieke overwegingen. Ze deed bovendien een oproep voor meer aandacht voor het voorkomen van genocide, wat ze de ultieme vorm van discriminatie noemde.